

Stichting Carnegie Heldenfonds

opgericht 26 juni 1911

Jaarverslag 2021

Algemene gegevens

Naam: Stichting Carnegie Heldenfonds
KvK nummer: 41152439

Website: www.carnegiefonds.nl
E-mail: info@carnegiefonds.nl
Telefoonnummer: 070 – 441 64 30

Bezoekadres: Zuid-Hollandplein 1
Postcode: 2596 AW
Plaats: Den Haag

Postadres: Zuid-Hollandplein 1
Postcode: 2596 AW
Plaats: Den Haag

INHOUD

BESTUURSVERSLAG 2021

JAARREKENING 2021

Balans 31 december 2021

Staat van baten en lasten 2021

Toelichting

- Algemeen
- Balans
- Staat van baten en lasten

BESTUURSVERSLAG

Introductie

Stichting Carnegie Heldenfonds is sinds 1911 actief in het bevorderen van heldenmoed. De stichting houdt zich bezig met het verlenen van onderscheidingen en beloningen aan mensen die met gevaar voor eigen leven iemands leven hebben gered of dat hebben gepoogd te doen. De stichting kent een lange geschiedenis en is onderdeel van een wereldwijd netwerk van ‘Carnegie stichtingen’, opgericht geïnspireerd op de Schots-Amerikaanse staalmagnaat Andrew Carnegie, die in 1904 een stichting oprichtte voor de nabestaanden van hulpverleners bij een mijnramp.

We leven in spannende en onzekere tijden. In onze gemeenschap waar het telkens meer gaat over het individu springen heldendaden er extra bovenuit. Heldendaden, situaties waarmee mensen zich opofferen om een ander te behoeden voor gevaar. Vaak gebeurt dat in *the heat of the moment*, en springen mensen zonder erbij na te denken voor anderen in de bres. Als ik helden spreek blijkt dat zij het normaal vinden dat ze een ander hebben gered. Dát is omkijken naar elkaar in de meest zuivere vorm. Ik vind het van groot belang dat er aandacht is voor mensen die uiting geven aan één van de meest bijzondere vormen van burgerschap: het redden van andermans leven.

In 2021 heeft het Carnegie Heldenfonds 19 personen mogen onderscheiden die zich met gevaar voor eigen leven, of lijf en goed hebben ingezet om het leven van een ander te redden. Zo doet de stichting iets terug voor mensen die niet staan te kijken bij een ongeluk, maar juist actie hebben ondernomen om anderen te redden.

Ik zie het als een voorrecht om door middel van de onderscheidingen van het Carnegie Heldenfonds heldenwaardering handen en voeten te geven. In 2021 is dit wederom gelukt, en ik kijk uit naar de komende jaren om uitvoering te geven aan de voortzetting hiervan.

Jaap Smit

Voorzitter Stichting Carnegie Heldenfonds

Doelstelling Stichting Carnegie Heldenfonds

Het doel van de Stichting Carnegie Heldenfonds is om personen met het toekennen van onderscheidingen en herinneringsgeschenken te eren die:

- met gevaar voor eigen leven anderen het leven hebben gered of ernstige pogingen hebben ondernomen om dat te doen; dit bij gebeurtenissen en omstandigheden waarbij mensenlevens in gevaar zijn geweest;
- met gevaar voor eigen lijf en goed, zonder gevaar voor eigen leven, voor anderen in de bres zijn gesprongen.

Onderscheidingen

In 2021 zijn 29 personen, jongeren en volwassenen, onderscheiden vanwege hun heldendaad:

- herinneringsgeschenk : 2;
- bronzen legpenning : 8;
- bronzen draagmedaille : 9
- zilveren draagmedaille : 0;
- afgewezen aanvragen : 3.

Bestuur

In 2021 heeft het bestuur vier keer vergaderd, te weten: 24 maart, 9 juni, 1 september en 1 december. Begin 2021 is gesproken over de invulling van de vacatures binnen het bestuur.

Financiën

Het jaar 2021 kon worden afgesloten met een positief saldo van afgerond € 92.000, met name als gevolg van een positief resultaat op de beleggingsportefeuille van eveneens afgerond € 92.000. In het 2021 overleed één van de uitkeringsgerechtigden van het fonds waardoor de betreffende reservering is vrijgevallen. Evenals in 2020 kon de Nationale Heldendag niet in fysieke vorm plaatsvinden, maar dankzij de medewerking van Omroep MAX wel in de vorm van een Tv-uitzending. De kosten van de 'Heldendag' waren hierdoor ook in 2021 beperkt.

Voor nadere informatie omtrent de financiële positie en de staat van baten en lasten van het verslagjaar 2021 wordt u verwezen naar de jaarrekening 2021, hierna opgenomen.

De jaarrekening over 2020 werd in juni vastgesteld.

Marketing en communicatie

De website van het Carnegie Heldenfonds was aan vernieuwing toe en in 2020 is een aanzet gedaan de website qua vormgeving en teksten te moderniseren. In 2021 is verdergegaan met een concept ontwerp van de website waarna deze is gelanceerd. Verder is in 2021 in het bestuur gesproken over de ambities voor de toekomst, zonder voorbij te gaan aan de realiteit. Hierbij is ook marketing ter sprake gekomen. Besloten is om - ook in het licht van beperkte financiële draagkracht – niet in te zetten op structurele marketing. Wel zal een impuls aan de naamsbekendheid van de stichting gegeven kunnen worden door een mailing naar burgemeesters in het land.

Nationale Heldendag 2021

Sinds 2015 organiseert het Carnegie Heldenfonds samen met de Kanselarij der Nederlandse Orden en de Koninklijke Maatschappij tot Redding van Drenkeling de Nationale Heldendag. Deze drie organisaties hebben zich verenigd in het Platform Heldenwaardering. Op de Nationale Heldendag ontvangen verschillende helden een onderscheiding in feestelijke setting.

In 2021 is er, in verband met de coronamaatregelen, helaas geen officiële ceremonie geweest waarbij de helden de onderscheiding kregen uitgereikt. Toch is passend stilgestaan bij de heldenmoed van de gedecoreerden. De voorzitter van het Carnegie Heldenfonds en het Platform Heldenwaardering, de heer Smit, heeft een samenwerking met Omroep Max verzorgd. Het tv-programma 'Tijd voor Max' stond op 26 november 2021 volledig in het teken van de Nationale Heldendag. Van tevoren zijn er van verschillende heldendaden reportages gemaakt, die samen met interviews met de helden zijn uitgezonden. Ook de voorzitters van de platformorganisaties zijn geïnterviewd in de studio bij presentatrice Martine van Os. De burgemeester van

Helden zijn de voorbeelden van onze samenleving, betrokken burgers die niet weggijken. Of denken dat een ander het wel oplost. Nee, ze kijken juist om naar een ander, soms met gevaar voor eigen leven.

- Ferd Grapperhaus, demissionair Minister van Justitie en Veiligheid -

Maastricht, Annemarie Penn – Te Strake, heeft in de uitzending een videotoespraak over helden uitgesproken en demissionair Minister van Justitie en Veiligheid, Ferd Grapperhaus, sprak de helden via een videoboodschap toe. Ook werd één van de helden die op de Nationale Heldendag in het zonnetje werd gezet geïnterviewd in het MAX-radioprogramma *Lunch Lekker met Daniel Dekker*.

Vanuit het Carnegie Heldenfonds werd het bijzondere verhaal van 21-jarige Gijs Rijpert verteld. Hij redde op 22 augustus 2021 een jongen die van een brug wilde springen in Maastricht. Gijs was in de vroege ochtend op weg naar huis nadat hij een feestje had gehad. Toen hij een brug overstak zag hij daar iemand op de brugrailing zitten. Gijs besloot polshoogte te nemen en krom over de vangrails naar de gevaarlijke plek waar de jongen zat toe. Bij de jongen aangekomen bleek deze te huilen. Gijs ging naast hem zitten en sprak hem aan. Het probleem kwam al snel ter sprake, de jongen zag het leven niet meer zitten. Hij had het gevoel dat niemand om hem gaf. Gijs overtuigde de jongen van de railing af te stappen en kon de jongen rustig van de rand af slepen. De politie heeft de jongen hierna opgevangen. Gijs heeft een bronzen draagmedaille en het loffelijk getuigschrift gekregen voor zijn heldendaad.

Waar je iemand kan helpen vind ik dat je dat gewoon moet doen!

- Gijs Rijpert, held -

Gijs Rijpert met de medaille, uitgereikt door de burgemeester van Maastricht, mevrouw Penn – te Strake

De kijkcijfers van de uitzending waren hoog: maar liefst 606.000 personen hebben de uitzending gezien¹. Ook zijn er naar aanleiding van de uitzending meerdere aanvragen binnengekomen voor onderscheidingen. Uit de eerste reacties werd duidelijk dat zowel het bestuur van het Carnegie Heldenfonds, alsmede de besturen van de andere platformorganisaties, zeer tevreden waren over de organisatie en het resultaat van de Nationale Heldendag 2021. Klik [hier](#) om de uitzending te bekijken.

Samenstelling bestuur

Het (statutaire) bestuur bestaat uit 7 bestuursleden.

- drs. J. Smit (voorzitter)
- mr. J.C.G.M. Bakker (penningmeester)
- mevr. E.E. Lieben (secretaris)
- Luitenant-Generaal der mariniers F.V. van Sprang
- mevr. mr. drs. J.W.E. Spies
- mevr. J.M. van Zanen-Nieberg
- drs. P.M.M. Heijnen

De buitengewoon en gevolmachtigd Ambassadeur van de Verenigde Staten van Amerika in Nederland is qualitate qua erevoorzitter van het bestuur, maar geen bestuurder in statutaire zin.

Ambtelijk secretaris:

- mevr. J.J. Horjus

De ambtelijk secretaris wordt ondersteund door:

- mevr. J. de Jager
- mevr. P.B. de Vries
- de heer M. Longfur

Beloningsbeleid

De leden van het bestuur ontvangen voor de uitoefening van hun functie geen beloning. Wel hebben zij recht op een vergoeding van redelijkerwijs ten behoeve van hun functie gemaakte onkosten.

Het Carnegie Heldenfonds heeft geen medewerkers in dienst. Ambtelijke ondersteuning van de voorzitter, cdK Smit, komt uit zijn kabinet bij Provincie Zuid-Holland. De organisatie van de Nationale Heldendag is breed ondersteund door ambtenaren van Provincie Zuid-Holland, de Kanselarij der Nederlandse Orden, de Koninklijke Maatschappij tot Redding van Drenkelingen en Omroep MAX.

¹ <https://www.gids.tv/artikel/17211/kijkcijfers-vrijdag-5-5-miljoen-kijkers-corona-persconferentie-talkshows-profiteren>

JAARREKENING 2021

BALANS 31 DECEMBER (vóór bestemming saldo boekjaar)

		2021	2020
ACTIVA			
Vaste activa			
<i>Financiële vaste activa</i>			
Effectenportefeuille	1	1.123.883	1.031.206
Vlottende activa			
<i>Liquide middelen</i>			
	2	34.074	49.578
		1.157.957	1.080.784
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Stichtingskapitaal	3	226.890	226.890
Algemene reserve	4	746.105	711.331
Saldo boekjaar		<u>92.207</u>	<u>34.774</u>
		1.065.202	972.995
Vlottende schulden			
Vooruit-ontvangen bedragen	5	17.901	17.901
Reservering uitkeringen	6	66.258	87.388
Overige		8.596	2.500
		1.157.957	1.080.784

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

		2021	2021	2020
		W	B	W
Baten				
Opbrengst beleggingen	7	92.677	30.000	55.211
Bijdragen derden	8	<u>2.500</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
		95.177	30.000	55.211
Algemene kosten	9	<u>4.764</u>	<u>1.450</u>	<u>3.452</u>
Beschikbaar voor doelstelling		90.413	28.550	51.759
Bestedingen in kader van doelstelling				
Nationale Hieldendag	10	152	0	380
Uitkeringen	11	-9.554	13.000	13.060
Onderscheidingen	12	<u>7.608</u>	<u>7.500</u>	<u>3.545</u>
		-1.794	20.500	16.985
Saldo boekjaar		92.207	8.050	34.774

TOELICHTING - ALGEMEEN

1. Oprichting, activiteiten en bestuur

Oprichting en activiteiten

Stichting Carnegie Heldenfonds is opgericht op 26 juni 1911; de statuten zijn laatstelijk gewijzigd bij notariële akte d.d.3 juni 2015. De stichting is gevestigd te 's-Gravenhage en ingeschreven in het handelsregister onder nummer 4115 2439

Het doel van de stichting is (artikel 2 statuten):

- personen, die met gevaar voor eigen leven en anderen het leven hebben gered, of ernstige pogingen hebben aangewend om dit te doen, bij alle gebeurtenissen en omstandigheden waardoor mensenlevens in gevaar worden gebracht;
- personen, die met gevaar voor eigen lijf en goed voor anderen in de bres zijn gesprongen:
 - a. voor zover nodig te verlichten van geldzorgen die het gevolg zouden zijn van hun moedig gedrag door het verlenen aan hen of hun nabestaanden van geldelijke uitkeringen;
 - b. het eren door het toekennen van medailles, en andere onderscheidingen of beloningen; een en ander in de geest van de brief van de Stichting van drieëntwintig maart negentienhonderdelf aan de Nederlandse Minister van Buitenlands Zaken, waarvan een kopie aan deze akte zal worden gehecht.

Voort stelt de Stichting zich ten doel:

- a. het bevorderen van heldendom bij het redden van levens zoals beschreven in art 2 lid 1;
- b. het verlenen van financiële bijdragen aan instellingen met vergelijkbare doelstellingen;
- c. het behartigen van andere zaken die de doelstelling van de Stichting kunnen bevorderen.

De Stichting dient bij het vorenstaande uitsluitend of nagenoeg uitsluitend, voor ten minste negentig procent, het algemeen belang. De Stichting is een algemeen nut beogende instellingen (ANBI, RSIN: 2874374).

Bestuur

Het bestuur van de stichting bestaat uit een door het bestuur te bepalen aantal van minimaal vier bestuurders. De Commissaris van de Koning(in) Zuid-Holland is, uit hoofde van zijn functie, de voorzitter. De buitengewoon en gevolmachtigd ambassadeur van de Verenigde Staten van Amerika in Nederland is de erevoorzitter van het bestuur, maar geen bestuurder in statutaire zin. Bestuurders zijn vertegenwoordigers van voor de Stichting relevante maatschappelijke organisaties.

Een bestuurslid, met uitzondering van de voorzitter, wordt benoemd voor een periode van vier jaar en kan voor een periode van vier worden herbenoemd.

2. Richtlijnen jaarrekening

De jaarrekening wordt zoveel mogelijk opgesteld in overeenstemming met Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven', uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Het boekjaar van de stichting is gelijk aan het kalenderjaar. De jaarrekening is opgesteld in euro (€).

In de Staat van baten lasten zijn naast de werkelijke cijfers 2021 en 2020, ook de begrote cijfers 2021 opgenomen, respectievelijk aangeduid met **W** en **B**.

3. Ter vergelijking opgenomen gegevens

De gehanteerde grondslagen voor de waardering van de activa en passiva en voor de resultaatbepaling zijn, evenals de presentatie van de gegevens ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

4. Belastingen

De stichting wordt beschouwd als een algemeen nut beogende instelling (ANBI). De stichting is niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting en niet voor de omzetbelasting.

5. Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders vermeld, tegen nominale waarde. Baten worden toegerekend aan de periode waarin zij zijn gerealiseerd. Lasten worden verantwoord in het jaar waarin zij voorzienbaar zijn.

Financiële vaste activa - Beleggingen

De beleggingen in effecten worden gewaardeerd tegen de marktwaarde op balansdatum. Alle koersresultaten in het boekjaar, zowel gerealiseerd als ongerealiseerd, worden ten gunste of ten laste van de staat van baten en lasten van dat boekjaar gebracht.

Saldo boekjaar

Het saldo boekjaar wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het boekjaar, waarbij deze worden bepaald op historische baten en worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Bijdragen

Bijdragen (in het kader van de doelstelling) worden ten laste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar waarin de bijdragen worden toegekend en voor het volledige bedrag van de bijdrage, ook indien deze in komende jaren wordt uitbetaald.

Uitkeringen

In het kader van de doelstelling aan individuele personen toegezegde uitkeringen worden in de balans opgenomen tegen de nominale waarde van de uitkeringen, rekening houdend met de resterende levensverwachting van de tot de uitkering gerechtigde.

TOELICHTING - BALANS**1. Financiële vaste activa - Beleggingen****Effecten**

De effectenportefeuille bestaat uit ter beurze genoteerde aandelen en wordt beheerd door Van Lanschot Bankiers. Gestreefd wordt naar koopkrachtbehoud van het in de effectenportefeuille belegde vermogen.

2. Liquide middelen

Dit betreft een aantal rekeningen-courant alsmede een spaarrekening. De stichting kan vrij beschikken over de saldi op deze rekening.

3. Stichtingskapitaal

In het stichtingskapitaal is gedurende het boekjaar geen wijziging opgetreden.

4. Algemene reserve

	2021	2020
Stand 1 januari	711.331	617.694
Saldo voorgaande boekjaar	<u>34.774</u>	<u>93.637</u>
	746.105	711.331

5. Vooruit-ontvangen bedragen

Het verschil tussen de ontvangen bijdragen en de kosten van de Nationale Heldendag 2019 is gereserveerd voor toekomstige Heldendagen.

6. Reservering uitkeringen

Dit betreft de reservering voor toegezegde uitkeringen.

Het verloop in het boekjaar is als volgt:

	2021	2020
Stand 1 januari	87.388	87.457
Vrijval in boekjaar	-21.130	-69
	66.258	87.388

Van het bedrag ultimo 2021 heeft € 11.100 betrekking op uitkeringen binnen één jaar en het restant ad € 55.158 op uitkeringen na één jaar (2020: € 13.350, respectievelijk € 74.038).

TOELICHTING - STAAT VAN BATEN EN LASTEN**7. Opbrengst beleggingen**

Dit betreft de opbrengst van de effectenportefeuille, bestaande uit ontvangen dividenden, gerealiseerde en niet gerealiseerde koersresultaten onder aftrek van de kosten.

8. Bijdragen derden

Hieronder zijn opgenomen de van derden ontvangen bijdragen.

9. Algemene kosten

	2021	2021	2020
	W	B	W
Beheer website	750	950	829
Bankkosten/verwerkingskosten	112	500	123
Representatie	76		
Accountantskosten	2.500	-	2.500
Overig	1.327		
	<u>4.764</u>	<u>1.450</u>	<u>3.452</u>

10. Nationale Heldendag

Hieronder zijn opgenomen de kosten van de Nationale Heldendag.

11. Uitkeringen

Dit betreft uitkeringen, in het kader van de doelstelling van de stichting, aan een aantal personen.

Betaalde uitkeringen	11.576	13.000	13.129
Vrijval reservering	-21.130		-69
	<u>-9.554</u>	<u>13.000</u>	<u>13.060</u>

12. Onderscheidingen

Hieronder zijn opgenomen de kosten van medailles, diploma's en andere onderscheidingen.

ONDERTEKENING NAMENS HET BESTUUR

drs. S. Smit, voorzitter

mr J.C.G.M. Bakker, penningmeester